

Myndighetsgemensam strategi för goda ljudmiljöer

Innehåll

Beskrivning av goda ljudmiljöer.....	3
Syfte & målgrupp.....	4
Färdplan.....	5
Prioriterade områden – sammanställning.....	6
Prioriterat område – Samhällsbyggande.....	7
Prioriterat område – Folkhälsa.....	8
Prioriterat område – Samhällsekonomi.....	9
Prioriterat område – Samarbete.....	10
Prioriterat område – Kommunikation.....	11

BESKRIVNING AV GODA LJUDMILJÖER

Goda ljudmiljöer bidrar till ökad livskvalitet, attraktivitet och trivsel. De främjar hälsa och välbefinnande på lika villkor. I en god ljudmiljö tillvaratas platsers potential till lugn, glädje, samtal och lyssnande. Vi får förutsättningar för koncentration och återhämtning. Här kan vi vara delaktiga och uppmärksamma viktiga händelser i omgivningen.

Syfte & målgrupp

Syfte

- Strategin stödjer ett proaktivt arbete med goda ljudmiljöer i den bebyggda miljön, en ökad samsyn och en gemensam riktning för myndigheternas arbete med buller.
- Fokus ligger på långsiktigt arbete och att frågan om goda ljudmiljöer ska få en mer framträdande roll i planering, byggande och förvaltning av det hållbara samhället, samt tidigare och på ett tydligare sätt bli en del i planeringsprocesser.

Målgrupp

Strategin riktar sig i första ledet till bullersamordningens myndigheter och i nästa led till andra viktiga målgrupper.

Nationella Bullersamordningens styrgrupp

Lena Callermo (ordförande) och Christian Haglund (Naturvårdsverket), Jan Skoog (Trafikverket), Sofie Adolfsson Jörby (Boverket), Agneta Falk Filipsson (Folkhälsomyndigheten), Per Andersson (Transportstyrelsen) samt Jan Persson (Länsstyrelsen Östergötland).

Färdplan

Strategin ägs och förvaltas gemensamt av Nationella bullersamordningens styrgrupp.

Strategin utgör en startpunkt för ett långsiktigt förändringsarbete där samordningens myndigheter omsätter tankarna i strategin utifrån verksamhetens förutsättningar och behov. Strategin är också en grund för den aktivitetsplan som Bullersamordningens styrgrupp tar fram och som genomförs på årsbasis.

Strategin ska utvärderas löpande och uppdateras vid behov.

Prioriterade områden

SAMHÄLLSBYGGGANDE: Goda ljudmiljöer används som ett positivt värde i allt samhällsbyggande.

FOLKHÄLSA: Kunskap om goda ljudmiljöers positiva effekter för folkhälsan genomsyrar arbetet med den byggda miljön.

SAMHÄLLSEKONOMI: Samhällsekonomiska vinster med goda ljudmiljöer synliggörs.

SAMARBETE: Arbetet med goda ljudmiljöer präglas av ett dynamiskt samarbete mellan de olika aktörernas kompetensområden och ansvarsnivåer.

KOMMUNIKATION: Kommunikation som fokuserar på goda ljudmiljöer.

SAMHÄLLSBYGGGANDE: Goda ljudmiljöer behandlas som ett positivt värde i allt samhällsbyggande

Bakgrund

Nyttan med goda ljudmiljöer tas inte tillvara tillräckligt i planeringen. Frågan om ljudmiljöer hanteras ofta som ett problem och en kostnad i slutet av planerings- och byggprocesser. Detta begränsar möjligheterna till ett proaktivt arbete med goda ljudmiljöer.

Taktiskt viktiga områden

- Visa positiva värden av ljudmiljöer (lärande exempel)
- Visa på attraktiviteten av goda ljudmiljöer

Prioriterade aktiviteter

- ☐ Beskriva positiva värden av goda ljudmiljöer i samhällsbyggandet
- ☐ Kartlägg nytta och kostnader för olika åtgärder
- ☐ Ta fram exempel på hur goda ljudmiljöer kan bibehållas och skapas i samhällsbyggandet
- ☐ Fortlöpande utveckla metodik för att hantera bullerfrågor i alla planprocesser

FOLKHÄLSA: Kunskap om goda ljudmiljöers positiva effekter genomsyrar arbetet med den byggda miljön

Bakgrund

Ohälsoeffekterna av buller är allvarliga och väl belagda, men har trots det inte en framträdande roll i den offentliga diskussionen om och arbetet med den byggda miljön. Ohälsoeffekter hanteras sällan uttalat i planeringen och inte heller i vilken mån dessa kan minskas eller helt undvikas genom planering för goda ljudmiljöer. Generellt är det svårare att stimulera till handling genom avskräckande budskap än genom positiva.

Taktiskt viktiga områden

- Att kunna mäta, beräkna och följa upp
- Visa på positiva hälsoeffekter av goda ljudmiljöer

Prioriterade aktiviteter

- Utveckla metoder för mätning, beräkning och uppföljning av effekter på folkhälsa
- Beskriva positiva hälsoeffekter av goda ljudmiljöer (exempelvis DALY)
- Analysera och utvärdera kommande WHO-rapport för fortsatt agerande kopplat till reglering inom detta område (nationellt och på EU-nivå).

SAMHÄLLSEKONOMI: Samhällsekonomiska vinster med goda ljudmiljöer synliggörs

Bakgrund:

Vinsterna av effektiva åtgärder för en god ljudmiljö (till exempel åtgärder vid bullerkällan, även effektiva skärmnings- och dämpningsåtgärder genom utformning och materialval) är sällan tongivande i den fysiska planeringen. Det leder till att nyttorna med goda ljudmiljöer, framförallt för andra än de boende allra närmast källan osynliggörs och att de mest effektiva åtgärderna i många fall uteblir.

Taktiskt viktiga områden

- Visa på samhällsekonomiska mått och samband för vinster av effektiva åtgärder för goda ljudmiljöer.
- Undersök möjligheterna att utveckla ekonomiska styrmedel.

Prioriterade aktiviteter

- Kunskapssammanställning och analys av samhällsnytta för att kunna synliggöra positiva samhällsekonomiska effekter av goda ljudmiljöer (*pågående*).
- Genomför en förstudie som utforskar möjligheten att ta fram styrmedel (*pågående*).

SAMARBETE: Arbetet med goda ljudmiljöer präglas av ett dynamiskt samarbete mellan de olika aktörernas kompetensområden och ansvarsnivåer

Bakgrund

Frågan om ljudmiljöer tenderar att diskuteras och hanteras isolerat utifrån ett eller ett par enskilda perspektiv i taget, vilket skapar stuprör med låg grad av samverkan mellan olika kunskapsområden. Bristen på ämnesövergripande samarbeten och fora för tvärsektoriell samverkan minskar möjligheten till innovation och synliggörande av positiva synergier.

Taktiskt viktiga områden

- Ljudmiljöer som innovationsfråga
- Kompetensuppbyggnad kopplat till ljudmiljöfrågans komplexitet
- Integrering av hälsoperspektivet

Prioriterade aktiviteter

- Nationella bullersamordningen används som plattform för att identifiera samarbetsområden som gynnar goda ljudmiljöer mellan de ingående myndigheterna
- Uppbyggnad av ett gemensamt kompetenscentrum i syfte att utveckla modeller för beräkning av trafikbuller från väg och järnväg avseende maxbullerberäkningar och framtida EU-kartering (*pågående*)

KOMMUNIKATION: Kommunikationen fokuserar på goda ljudmiljöer

Bakgrund

Idag fokuserar samhällsdiskussionen om ljudmiljöer framförallt på buller i ett problemperspektiv. Även samordningens myndigheter har, till följd av sina uppdrag, ett starkt buller- och riktvärdesfokus.

Taktiskt viktiga områden

- Förändra och ensa myndigheternas egen terminologi
- Identifiera målgrupper och forum som är viktiga för att goda ljudmiljöer ska få genomslag

Prioriterad aktivitet

- Ta fram en argumentsamling/budskapsplattform för goda ljudmiljöer (*pågående*)
- Skapa och medverka i mötesplatser för aktörer som är viktiga för att goda ljudmiljöer ska komma till stånd